

Svarsfrekvens och metod

Bedömningen nedan baseras på rapportering från samtliga 21 länsstyrelser. Länsstyrelsernas rapportering bygger på rapportering från kommuner och andra regionala aktörer. Metod för insamling och analys kan skilja sig åt mellan län och kommuner och har inte kvalitetssäkrats i denna sammanställning.

EFTERLEVNING KOMMUNER OCH ANDRA RAPPORTERANDE AKTÖRER

Samlad bedömning

Den generella bilden är att efterlevnaden är hög i de flesta län, men varierar mellan kommuner och inom kommuner och platser. På många turistmål ser man en ökning i antalet besökare och med det även ökad trängsel. Det är även flera län som rapporterar att turister/besökare är mindre benägna att följa rekommendationerna än bofasta.

- Flera län rapporterar att försiktighetsåtgärderna har minskat bland allmänheten i alla åldrar, vilket uppfattas bero på en viss "trötthet" bland personer i allmänhet. Det rör sig framförallt om att man inte håller avstånd till varandra.
- Efterlevnaden för olika verksamheter och platser varierar beroende på väder. Vid fint väder bedöms efterlevnaden vara medel till låg vid badplatser, barer och restauranger vad gäller att hålla avstånd. Vid sämre väder är det låg efterlevnad i butiker och gallerior.
- Generellt rapporteras att verksamheterna i stor utsträckning har hög efterlevnad och vidtagit åtgärder för att följa de nationella riktlinjerna, medan besökarna är mindre benägna.
- Flera län rapporterar även att efterlevnaden brister i offentliga miljöer.

Generella iakttagelser i samband med tillsynsbesök

Observationer vid tillsynsbesök vittnar generellt om hög efterlevnad och ger bilden av att verksamheter och restauranger tagit till sig av föreskrifter, även om dessa inte alltid följs av besökare. Efterlevnaden vid stränder/badplatser upplevs som ansträngd men är till stor del kopplad till lokalt rådande väderlek.

Vidtagna åtgärder

- Hemställan från Länsstyrelsen i Stockholm till regeringen angående möjligheter att hantera trängsel på offentliga platser.
- Löpande kommunikations- och informationsinsatser via flera olika kanaler och på olika språk.
- Samverkan med lokalt näringsliv.
- Utökade möjligheter till handhygien på olika verksamheter och allmänna platser.
- Avståndsmarkeringar och informationsskyltar om att hålla avstånd på flertalet olika verksamheter och allmänna platser.
- Flera kommuner har tagit "trivselvärdar" och "trängselvakter" i bruk för att sprida information och påminna om att hålla avstånd.
- Möjligheter att rapportera trängsel via digitala kanaler.

Behov av åtgärder

- **Stöd för att öka efterlevnaden.** Mer än hälften av alla län har rapporterat att det finns stort informationsbehov för att öka efterlevnaden. Det rör sig om information på flera språk, verksamhetsspecifik information, utökad information till allmänheten om individens ansvar, ny information som allmänheten inte sett tidigare, information på fler platser så som restauranger, badplatser, besöksmål och turistorter. Flera aktörer lyfter även behovet av mer nationellt samordnade informationsinsatser.
- **Riktlinjer från nationellt håll.** Flera län rapporterar att det finns ett behov av förtydliganden av Folkhälsomyndighetens riktlinjer för att begränsa trängsel i butiker, stränder, turistmål med flera. Stöd efterfrågas för att motivera allmänheten att fortsätta efterleva riktlinjerna.
- Två län rapporterar att kommunerna efterfrågar förtydliganden av hur kommunerna ska tolka förordningar, exempelvis besöksförbud på äldreboenden. Några kommuner efterfrågar också förtydliganden kring den nya lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder.

EFTERLEVNAD LOKAL OCH REGIONAL KOLLEKTIVTRAFIK

Samlad bedömning

- Generellt upplevs hög efterlevnad av Folkhälsomyndighetens riktlinjer.
- Periodvis trängsel vid rusningstrafik och vid inställda turer, även viss påverkan av väderlek, gör beläggningen svår att förutspå och anpassa sig efter.
- Efterlevnaden bland resenärer upplevs generellt som hög, med vissa brister hos yngre resenärer.
- Efterlevnaden avseende personer 70+ upplevs som hög i de län som har möjlighet att kartlägga resande i åldersgrupper.
- En oro för ökad trängsel i kollektivtrafiken i samband med skolstart.

Beläggningsgrad (aktuell och tidigare år)

Generellt rapporteras det fortfarande om en lägre beläggningsgrad jämfört med föregående år, med ett snitt på ca 50% nedgång. Ett uppmärksammat problem avseende lokaltrafik är att det kvarvarande trafikflödet inte är jämt utspritt över dygnet utan förekommer under normala pendlingstider.

Åtgärder (vidtagna och behov)

Vidtagna:

- Informationsinsatserna till resenärer om riktlinjerna har varit omfattande i de flesta län. Informationen har fokuserat på vikten av att hålla avstånd, visa hänsyn och undvika onödiga resor. Information har spridits via olika kanaler, sociala medier, annonseringar, skyltningar på bussar och hållplatser, informatörer på bussar med flera.

Vidtagna (fort):

- Två län rapporterar att aktörerna för busstrafiken inte kommer att tillåta resenärer att stiga ombord om beläggningsgraden är för hög. Beläggningen på bussarna har reducerats mellan 30–50%.
- Några län rapporterar att det finns beredskap för att sätta in extra bussar på enstaka turer med risk för trängsel och förstärkning av busstrafik till stränder vid fint väder.
- Förfarandet med påstigning på bussar via bakre dörrar fortsätter. Några län rapporterar att det kan uppstå en viss förvirring vid påstigning. Förfarandet leder till att biljettkontrollen blir sämre och att det i flera län inte går att köpa biljett från chauffören.
- Flera län rapporterar att främre sätena är avstängda för att skydda förarna från smittan.
- En utökad städning och möjligheter till handhygien ombord rapporteras från flera aktörer.

Behov

- Hitta former för att motverka trängsel i kollektivtrafiken vid skolstart.
- Fastställda kriterier för vad som innebär trängsel inom kollektivtrafiken efterfrågas från Folkhälsomyndigheten.
- Nationellt samordnade kommunikationsinsatser för att motverka trängsel i kollektivtrafiken.